

Riigikaitseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Riigikaitseaduse muutmine

Riigikaitseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 9¹ järgmises sõnastuses:

„§ 9¹. Kaitseväge korralduse andmine ja selle täitmine kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal

(1) Kaitseväge võib anda täidesaatva riigivõimu asutusele, kohaliku omavalitsuse üksusele ja muule avaliku võimu kandjale kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal korralduse, kui see on vältimatult vajalik riigi julgeolekut ähvardava vahetu ohu ennetamiseks või tõrjumiseks ning riigi sõjaliseks kaitsmiseks või selle vahetuks ettevalmistamiseks. Korralduse andmisel tuleb arvestada asutuse ja isiku pädevust, samuti võimalust korraldust täita.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korralduse võib anda:

- 1) haldusakti andmiseks või toimingu sooritamiseks;
- 2) toimingu sooritamise lõpetamiseks või toimingu sooritamise keelamiseks;
- 3) toimingu sooritamise osaliseks või täielikuks peatamiseks;
- 4) haldusakti osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistamiseks või halduslepingu kehtetuks tunnistamiseks;
- 5) haldusakti või halduslepingu kehtivuse või toimingu tegemise osaliseks või täielikuks peatamiseks;
- 6) seaduses või seaduse alusel kehtestatud kohustuse muul viisil täitmiseks.

(3) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal antud korraldus tuleb täita viivitamatult, kui korralduse andnud asutus või isik ei ole määranud teistsugust tähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korraldusele ei kohaldata haldusmenetluse seadust.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korraldus on jäetud tähtpäevaks täitmata, võib korralduse andja kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni või sõjaseisukorra ajal täita enda antud korralduse selle saaja nimel ise järgmiselt:

- 1) andes haldusakti, sõlmides halduslepingu või tehes toimingut;
- 2) muutes haldusakti või halduslepingut;
- 3) lõpetades toimingu tegemise või tagades toimingu tegemisest hoidumise;

- 4) tunnistades haldusakti või halduslepingu osaliselt või täielikult kehtetuks;
- 5) peatades haldusakti või halduslepingu kehtivuse või toimingute tegemise;
- 6) täites seaduses või seaduse alusel kehtestatud kohustuse muul viisil.“;

2) paragrahvi 10 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Piirava meetme haldusakt muutub kehtetuks, kui kõrgendatud kaitsevalmidus, sõjaseisukord, mobilisatsioon või demobilisatsioon, mille ajal on vastava piirava meetme kohaldamine lubatud, lõppevad.“;

3) seadust täiendatakse §-ga 10³ järgmises sõnastuses:

„§ 10³. Õigusaktide kohaldamine ja rakendamine kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal

(1) Kui seaduse alusel kehtestatud õigusnormid takistavad vahetult riigi sõjalist kaitsmist, võib kõrgendatud kaitsevalmiduse ajal ja mobilisatsiooni või demobilisatsiooni läbiviimiseks Kaitseväge jätta täitmata:

- 1) relvade, lõhkematerjali ning lahing- ja laskemoona käitlemist reguleerivad õigusnormid;
- 2) ehitamist, ehitist ja selle osa ning ehitise kasutamist reguleerivad õigusnormid;
- 3) liikluse korraldamist ja liikluses osalemist reguleerivad õigusnormid;
- 4) dokumentide vorminõuded ja vormistamist reguleerivad menetlusnormid;
- 5) looduskaitset ja loodusressursside kasutamist reguleerivad õigusnormid;
- 6) avalik-õiguslikke lubasid, heakskiite ja nõusolekuid käsitlevad õigusnormid;
- 7) muu hulgas teiste valdkondade seaduse alusel kehtestatud normid, välja arvatud riigisaladust ja salastatud välisteavet reguleerivad õigusaktid.

(2) Kaitseväge võib vajaduse korral rakendada lõike 1 punktides 1–7 nimetatud abinõusid proportsionaalselt, ulatuses, mis on sõjalise riigikaitse eesmärgi saavutamiseks vältimatult vajalik.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud normidest kõrvalekaldumise korral tuleb tagada isikute ohutus.“;

4) paragrahvi 14 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 14. Vabariigi Valitsuse, peaministri ja Kaitseväge pädevus kõrgendatud kaitsevalmiduse ajal“;

5) paragrahvi 14 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kõrgendatud kaitsevalmiduse ajal võib Kaitseväge lisaks oma ülesannetele ja õigustele üldise kaitsevalmiduse ajal:

- 1) anda haldusakte käesoleva seaduse § 9 lõikes 2 sätestatud tingimustel ning korraldusi käesoleva seaduse § 9¹ sätestatud tingimustel;
- 2) kehtestada ja kohaldada piiravaid meetmeid käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud tingimustel;

3) jätta täitmata Vabariigi Valitsuse korralduse ja määruse, ministri käskkirja ja määruse, valla- ja linnavolikogu ning valla- ja linnavalitsuse otsuse ja määruse käesoleva seaduse §-s 10³ sätestatud korras.“;

6) paragrahvi 14 lõikes 4 asendatakse sõnad „Kaitseväe juhatajalt ja Kaitseväe juhataja volitatud ülemalt“ sõnaga „Kaitsevält“;

7) paragrahvi 17 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Sõjaseisukorra ajal otsustab sõjalises tegevuses osaleva Kaitseväe isikkoosseisu suuruse või osalevad Kaitseväe üksused Kaitseväe juhataja.“;

8) paragrahvi 18 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 18. Vabariigi Valitsuse, peaministri, sisejulgeoleku tagamise valdkonna eest vastutava ministri ja Kaitseväe pädevus sõjaseisukorra ajal“;

9) paragrahvi 18 lõige 4 muudetakse ja paragrahvi täiendatakse lõigetega 5–9 järgmises sõnastuses:

„(4) Sõjaseisukorra ajal võib Kaitseväe juhataja, samuti Kaitseväe juhataja volitatud ülem lisaks oma ülesannetele ja õigustele üldise ja kõrgendatud kaitsevalmiduse ajal kehtestada või sõlmida relvarahu ja katkestada kehtestatud või sõlmitud relvarahu, kui vastane oma tegevusega ei täida selle tingimusi.

(5) Sõjaseisukorra ajal võib Kaitsevägi lisaks oma ülesannetele ja õigustele üldise ja kõrgendatud kaitsevalmiduse ajal anda korraldusi käesoleva seaduse § 9 lõikes 5 ja §-s 9¹ sätestatud tingimustel.

(6) Sõjaseisukorra ajal, samuti Eesti Vabariigi vastu suunatud agressiooni korral, võib Kaitsevägi jätta lahingutegevuse käigus või vahetult selle ettevalmistamiseks kohaldamata käesoleva seaduse § 10³ punktides 1–6 nimetatud valdkondi reguleerivad seaduse sätted, kui see on vältimatult vajalik riigi sõjaliseks kaitsmiseks ning seadustes ettenähtud normide järgimisel ei ole võimalik riigi iseseisvust ja sõltumatust kaitsta.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatu kohaldamisel tuleb järgida Eesti Vabariigi põhiseadust ja välislepingut ning arvestada kehtivat õigust niivõrd, kui see on riigi sõjalisel kaitsmisel võimalik.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatu kohaldamisel ei või kalduda kõrvale rahvusvahelise humanitaarõiguse normide järgimisest.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 6 kohaldamisest teavitab Kaitsevägi viivitamata kaitseministrit, kes teavitab omakorda Vabariigi Valitsust. Vabariigi Valitsus võib nõuda, et Kaitsevägi täidaks õigusakte osas, mille täitmisest kõrvale kalduti, kui on alust arvata, et nende täitmine ei takista vahetult riigi sõjalist kaitsmist.“;

10) seadust täiendatakse §-ga 24¹ järgmises sõnastuses:

„§ 24¹. Õigusnormide täitmine mobilisatsiooni ajal

(1) Mobilisatsiooni ajal võib Kaitsevägi jätta täitmata käesoleva seaduse §-s 10³ nimetatud normid nii kaua, kuni see takistab vahetult riigi sõjalist kaitsmist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaldamisel tuleb järgida käesoleva seaduse § 18 lõikes 9 sätestatud teavitamise korda.“;

11) seadust täiendatakse §-ga 28¹ järgmises sõnastuses:

„§ 28¹. Õigusnormide täitmine demobilisatsiooni ajal

(1) Demobilisatsiooni ajal võib Kaitsevägi jätta täitmata käesoleva seaduse §-s 10³ nimetatud normid nii kaua, kuni see takistab vahetult demobilisatsiooni eesmärgi täitmist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaldamisel tuleb järgida käesoleva seaduse § 18 lõikes 9 sätestatud teavitamise korda.“;

12) paragrahvi 29 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) Eesti Vabariigi, rahvusvahelise organisatsiooni ja välisriigi ühiste kaitse- ja julgeolekuprojektide kavandamine ja elluviimine ning selleks abi andmine ja vahendamine ning hangete korraldamine.“;

13) paragrahvi 29 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus korraldab ühiste kaitse- ja julgeolekuprojektide kavandamisel ja elluviimisel ning muu hulgas sõjalise abi andmiseks ja vahendamiseks riigihankeid.

(1²) Põhja-Atlandi lepingu artiklite 4 ja 5 rakendamise korra ning Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 222 rakendamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.“;

14) paragrahv 31 tunnistatakse kehtetuks ning seadust täiendatakse §-dega 34¹ ja 34² järgmises sõnastuses:

„§ 34¹. Väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi toimuval Eesti Vabariigi, rahvusvahelise organisatsiooni ja välisriigi ühiste kaitse- ja julgeolekuprojektide kavandamisel ning elluviimisel Kaitseväge osalemise otsustamine

(1) Kaitseväge osalemise väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi toimuval Eesti Vabariigi ja rahvusvahelise organisatsiooni või välisriigi ühiste kaitse- ja julgeolekuprojektide kavandamisel ning elluviimisel otsustab sõjalise riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav minister.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel tehtud otsus, millega kaasneb Kaitseväge üksuste lähetamine väljapoole Eesti Vabariigi territooriumi, tehakse viivitamata teatavaks Vabariigi

Presidendile, Vabariigi Valitsusele, Riigikogu juhatusele ja Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimehele.

§ 34². Väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi toimuval rahvusvahelisel sõjalisel õppusel Kaitseväe osalemise otsustamine

Kaitseväe osalemise väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi toimuval rahvusvahelisel sõjalisel õppusel otsustab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav minister.“;

15) paragrahvi 35 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) ühiste kaitse- ja julgeolekuprojektide kavandamine ning elluviimine.“;

16) paragrahvi 37 pealkirjast ja lõikest 1 jäetakse välja sõna „rahvusvahelisel“;

17) paragrahvi 46 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Täiendavate riigikaitsealaste töökohustusega ameti- ja töökohtade määramise, nende üle arvestuse pidamise tingimused ja korra ning sõjaaja ametikohale nimetatud isiku puhul lisaõppekogunemise, kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal töökohustuse täitmise ja rakendamise piiramise tingimused, kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

18) paragrahvi 48 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 48. Riigikaitsealaste töökohustuse tekkimine, rakendamine ja peatumine“;

19) paragrahvi 48 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks ja paragrahvi täiendatakse lõigetega 4–7 järgmises sõnastuses:

„(4) Kui isik on enne riigikaitsealaste töökohustuse tekkimist nimetatud sõjaaja ametikohale, täidab ta riigikaitsealast töökohustust kuni sõjaaja ametikoha ülesannete täitmisele asumiseni.

(5) Riigikaitsealine töökohustus rakendub kõrgendatud kaitsevalmiduse, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni või sõjaseisukorra ajal. Riigikaitseüleandega asutus või isik võib üldise kaitsevalmiduse ajal otsustada riigikaitsealaste töökohustuse rakendamise haldusakti või otsusega.

(6) Kaitseressursside Amet võib üldise kaitsevalmiduse ajal seada sõjaaja ametikohale nimetatud isiku suhtes tähtajalise piirangu rakendada riigikaitsealast töökohustust lisaõppekogunemise, mobilisatsiooni, demobilisatsiooni või sõjaseisukorra ajal. Kaitseressursside Amet arvestab piirangu seadmisel isiku sõjaaja ametikohta ja muid riigi sõjalise kaitse võime tagamisel olulisi asjaolusid ning käesoleva seaduse § 46 lõike 3 alusel määrusega kehtestatud töökohustuse rakendamise piiramise tingimusi.

(7) Riigikaitsealine töökohustus peatub, kui isik asub täitma sõjaaja ametikoha ülesandeid.“;

20) paragrahvi 82¹ lõikeid 7 ja 8 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Seda keeldu rikkuvad tehingud on tühised.“;

21) paragrahvi 82¹¹ lõikes 3 asendatakse tekstiosa „võib haldusorgan määrata kindlaks, millist kohustust on adressaat kohustatud täitma“ tekstiosaga „tuleb võimaluse korral esimesena täita riigi sõjalise kaitse tagamiseks pandud kohustus“;

22) paragrahvi 82¹⁵ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Mobilisatsiooniregister on andmekogu, milles peetakse arvestust Kaitseväge sõjaaja üksuste koosseisu, nende ettevalmistuse ja varustuses olevate materiaalsete vahendite üle.

(2) Mobilisatsiooniregistri vastutav töötaja on Kaitseministeerium.

(3) Mobilisatsiooniregistri põhimääruse kehtestab mobilisatsiooni ettevalmistamise ja korraldamise eest vastutav minister määrusega.

(4) Mobilisatsiooniregistri põhimääruses sätestatakse:

- 1) registri vastutava ja volitatud töötaja ülesanded;
- 2) registrisse kogutavate andmete täpsem koosseis ja isikuandmete säilitamise täpsem tähtaeg;
- 3) andmeandjad ja nende edastatavad andmed;
- 4) andmevahetus teiste andmekogudega;
- 5) andmete registrisse kandmise ja õigsuse tagamise kord;
- 6) andmete juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 7) muud korraldusküsimused.

(5) Mobilisatsiooniregister sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) sõjaaja üksuse ja selle ettevalmistuse andmed;
- 2) sõjaaja üksuse koosseisus oleva isiku ja üksusele vajaliku väljaõppega reservis oleva isiku andmed, sealhulgas eriliiki isikuandmed;
- 3) sõjaaja üksuse varustatuse andmed.

(6) Mobilisatsiooniregistri andmeid säilitatakse tähtajatult. Mobilisatsiooniregistrisse kantud isikuandmeid säilitatakse andmete registri digitaalsesse arhiivi kandmisest arvates järgmiselt:

- 1) isikut tuvastavad andmed ja andmed isiku kaitseväeteenistuse käigu kohta kuni 50 aastat;
- 2) kõik teised registrisse kantud isikuandmed kuni kümme aastat.

(7) Mobilisatsiooniregistrisse kantud isikuandmed kantakse registri digitaalsesse arhiivi peale isiku kaitseväekohustuse lõppemist või isiku surma.“;

23) seaduse 5² peatüki 2. jagu täiendatakse §-ga 82¹⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 82¹⁶. Kaitseplaneerimise infosüsteem

(1) Kaitseplaneerimise infosüsteem on andmekogu, milles peetakse arvestust riigikaitse planeerimise ning kaitsevõimekuse korraldamisega seotud andmete, rahu- ja sõjaaja äriprotsesside haldamise, rahu- ja sõjaaja võimete ning ressursside, hankevajaduste kavandamise ja eelarveliste otsuste tegemise ning Kaitseministeeriumi valitsemisala strateegiliste andmevarade üle.

(2) Kaitseplaneerimise infosüsteemi vastutav töötaja on Kaitseministeerium.

(3) Kaitseplaneerimise infosüsteemis töödeldakse järgmisi isikuandmeid:

- 1) isiku üldandmed;
- 2) isiku hariduse ja töökogemuse andmed;
- 3) isiku kaitseväekohustuslase tervisenõuetele vastavuse andmed.

(4) Kaitseplaneerimise infosüsteemi põhimääruse kehtestab riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutav minister määrusega, milles sätestatakse.

- 1) infosüsteemi ülesehitus
- 2) infosüsteemi vastutava ja volitatud töötaja ülesanded;
- 3) infosüsteemi kogutavate andmete täpsem koosseis ja isikuandmete säilitamise täpsem tähtaeg;
- 4) andmeandjad ja nende edastatavad andmed;
- 5) andmevahetus teiste andmekogudega;
- 6) andmete registrisse kandmise ja õigsuse tagamise kord;
- 7) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 8) muud korraldusküsimused.

(5) Kaitseplaneerimise infosüsteemi andmeid säilitatakse tähtajatult, kui põhimääruses ei ole sätestatud lühemat tähtaega. Kaitseplaneerimise infosüsteemi kantud isikuandmeid säilitatakse peale isiku kaitseväekohustuse lõppemist või surma järgmiselt:

- 1) isikut tuvastavad andmed ja andmed isiku kaitseväeteenistuse käigu kohta kuni 50 aastat;
- 2) kõik teised registrisse kantud isikuandmed kuni kümme aastat.“.

§ 2. Avaliku teenistuse seaduse muutmine

Avaliku teenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 83 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) aja-, asendus- või reservteenistuses või mobilisatsioonikäsu alusel tegevteenistuses viibimise ajaks;“;

2) paragrahvi 83 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 100 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) kes viibib aja-, asendus- või reservteenistuses või mobilisatsioonikäsu alusel tegevteenistuses.“.

§ 3. Hädaolukorra seaduse muutmine

Hädaolukorra seaduse § 40 lõiked 8 ja 9 tunnistatakse kehtetuks.

§ 4. Kaitseväe korralduse seaduse muutmine

Kaitseväe korralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Kaitseväge võib kaasata riiklikku järelevalvesse korrakaitseseaduses, hädaolukorra seaduses, riigikaitseseaduses ja erakorralise seisukorra seaduses sätestatud tingimustel ning korras.“;

2) paragrahvi 44 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Jõu kasutamine käesoleva peatüki tähenduses on Kaitseväge poolt füüsilise jõu, erivahendi, relva, lahingutehnika või muu Kaitseväge kasutuses oleva võime kasutamine riigi sõjalise kaitse ja julgeoleku tagamise eesmärgil või Kaitseväge ülesannete täitmisel rahvusvahelises sõjalises koostöös.“;

3) paragrahvi 48 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) rahu ja julgeoleku säilitamiseks või taastamiseks või muude Kaitsevägele antud ülesannete täitmiseks.“;

4) paragrahvi 48 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kollektiivse enesekaitse operatsioonil osaledes lähtub Kaitseväge jõu kasutamisel välislepingutest, rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetest ja normidest, sõjalise riigikaitse korraldamise valdkonna eest vastutava ministri, rahvusvahelise organisatsiooni ja asjaomase välisriigi kehtestatud jõu kasutamise korrast ning Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse antud õigustest ning seatud piirangutest.“;

5) paragrahvi 48¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 48¹. Vahetu sunni ja erivahendite kasutamine demineerimistööl

Käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 4¹ ja 4² sätestatud ülesannete täitmisel võib Kaitseväge kasutada füüsilist jõudu ja erivahendeid päästeseaduse §-s 24¹ ettenähtud alusel ja korras ning korrakaitseseaduse §-s 44 sätestatud riikliku järelevalve erimeedet korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras ning ametirelva päästeseaduse §-s 26¹ ettenähtud juhul.“;

6) paragrahvi 49 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) käesoleva seaduse § 3 lõike 1¹ alusel riiklikku järelevalvesse kaasamisel ning §-s 82¹ sätestatud juhul ja korras;“;

7) paragrahvi 49 lõikes 5 asendatakse sõnad „enesekaitse vahendite“ sõnaga „enesekaitsevahendite“ ning lõikest jäetakse välja tekstiosa „ja käesoleva seaduse § 3 lõikes 2“.

§ 5. Kaitseväeteenistuse seaduse muutmine

Kaitseväeteenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 12 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Kaitseväes olevale sõjaväelise auastmega sõjaaja ametikohale ei nimetata politseiametnikku või päästeteenistujat.“;

2) paragrahvi 14 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „õppe- või töökoha“ tekstiosaga „ning riigikaitsealise töökohustusega ameti- või töökoha,“;

3) paragrahvi 70 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Lisaõppekogunemisele ei kutsuta lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud isikutele reservis olevat isikut, kelle suhtes ei ole töökohustuse rakendamist riigikaitseaduse § 46 lõike 3 alusel määrusega kehtestatud tingimustest lähtuvalt ning sama seaduse § 48 lõikes 6 sätestatult tähtajaliselt piiratud.“;

4) paragrahvi 156¹¹ lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) töötamine riigikaitsealise töökohustusega ameti- või töökohal, kui isiku suhtes töökohustuse rakendamist ei ole riigikaitseaduse § 46 lõike 3 alusel määrusega kehtestatud tingimustest lähtuvalt ning sama seaduse § 48 lõikes 6 sätestatult tähtajaliselt piiratud;“.

§ 6. Raudteeseaduse muutmine

Seadust täiendatakse §-ga 4¹ järgmises sõnastuses:

„§ 4¹. Avaliku raudtee kasutamise piirangud

(1) Vabariigi Valitsus võib piirata avalikul raudteel raudteeteenuse osutamist, kui seda on vaja põhiseaduslikku korda, riigi julgeolekut või inimeste elu ja tervist ähvardava suurenenud ohu ajal riigikaitseülesande täitmiseks või kui seda on vaja riigi sõjaliseks kaitsmiseks või selle ettevalmistamiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud piirangute tõttu tekkinud kahju kannab piirangu kehtestaja.“.

§ 7. Riigihangete seaduse muutmine

Riigihangete seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 134 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi ja ühe või mitme kolmanda riigi, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, vahel sõlmitud rahvusvahelisest kokkuleppes tuleneva erimenetluse alusel;“;

2) paragrahvi 170 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) leping sõlmitakse ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi ja ühe või mitme riigi, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, vahel sõlmitud rahvusvahelisest kokkuleppes tuleneva erimenetluse alusel;“.

§ 8. Sadamaseaduse muutmine

Seadust täiendatakse §-ga 36¹ järgmises sõnastuses:

„§ 36¹. Sadama kasutamise piirangud

(1) Vabariigi Valitsus võib piirata sadamas sadamateenuste osutamist, kui seda on vaja põhiseaduslikku korda, riigi julgeolekut või inimeste elu ja tervist ähvardava suurenenud ohu ajal riigikaitseülesande täitmiseks või kui seda on vaja riigi sõjaliseks kaitsmiseks või selle ettevalmistamiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud piirangute tõttu tekkinud kahju kannab piirangu kehtestaja.“.

§ 9. Töölepingu seaduse muutmise

Töölepingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 19 punkti 5 täiendatakse pärast sõna „reservteenistuses“ sõnadega „või mobilisatsioonikäsu alusel tegevteenistuses“;

2) paragrahvi 92 lõike 1 punkti 6 täiendatakse pärast sõna „reservteenistuses“ sõnadega „või mobilisatsioonikäsu alusel tegevteenistuses“.

§ 10. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 2025. aasta 1. aprillil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2025

Algatab Vabariigi Valitsus

(allkirjastatud digitaalselt)